

Bespreekpunten GroenLinks bij de nota "Voortgang laaggeletterdheid en tussenrapportage alfabetisering" (13 mei 2013).

De directe aanleiding voor de motie van GroenLinks, ChristenUnie en Partij voor de Dieren van 14 november 2012 die heeft geleid tot deze voortgangsrapportage waren de verontrustende geluiden die te horen waren over de situatie rond inburgering en alfabetisering. Daarnaast bestond bij de raad de behoefte aan een wat bredere evaluatie van de stand van zaken rond alfabetisering en laaggeletterdheid.

Op 13 mei 2013 ontvingen we de collegebrief met bijlage over de voortgang laaggeletterdheid en de tussenrapportage alfabetisering. De volgende punten wil de GroenLinksfractie graag bespreken met de overige fracties en het college:

1. Uiteraard als eerste de aanleiding voor de motie en de rapportage: de situatie rond alfabetisering en (toeleiding tot) inburgering. In de nota wordt daar ook uitgebreid op ingegaan. De bedragen die hiervoor beschikbaar zijn, zijn de afgelopen jaren steeds meer afgenomen. Was in 2010 nog 8 ton beschikbaar voor educatie, voor 2013 is dat nog maar 241.000 euro. De situatie rond de inburgering is veranderd en daardoor ontvangt de gemeente daarvoor ook geen geld meer en ook het reïntegratiebudget (waar een deel van de trajecten van betaald werd) staat onder grote druk.

De afgelopen jaren is veel inzet gepleegd op het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid en het toeleiden van mensen naar cursussen en opleidingen. In het convenant dat de gemeente met het AlfaCollege en de Stichting Lezen en Schrijven gaat afsluiten in de komende Week van de Alfabetisering is dat ook weer een belangrijk onderdeel. In de afgelopen jaren heeft dit al geleid tot wachtlijsten en nu de financiën zo onder druk staan zullen die alleen maar oplopen. Het college geeft aan deze situatie zeer zorgelijk te vinden, maar wil om financiële en financieel-technische redenen niets compenseren.

Vinden we dit een acceptabele situatie of moeten we als raad toch proberen extra geld vrij te maken?

En wanneer dat echt niet mogelijk of wenselijk wordt geacht wat zijn dan de alternatieven voor deze groepen? In de nota is o.a. sprake van "vrijwilligersinitiatieven ondermeer vanuit het samenwerkende onderwijsveld". **Mogelijk kan het college toelichten wat hier concreet bedoeld wordt en hoe verder actie wordt ondernomen.** GroenLinks is van mening dat de nota niet veel gevoel van urgentie uitstraalt.

2. Een ander gevolg van de bovenstaande wijzigingen is dat de ROC's in problemen komen met het uitvoeren van hun (wettelijke) taak op het terrein van het aanbieden van dit soort educatietrajecten. De teruggang in financiering voor 2013 heeft gevolgen voor het aantal deelnemers aan de cursussen. De teruggang in deelnemers zorgt voor een lagere berekeningsgrondslag voor de bedragen voor de komende jaren en daarmee wordt het draagvlak onder de educatietrajecten steeds wankeler. Daarnaast wordt vanaf 2015 de verplichting losgelaten om het gemeentelijk educatiebudget te besteden bij een ROC. Het gevolg is dat ROC's hun afdelingen educatie gaan afbouwen om geen financiële risico's te lopen. Wat heeft dit voor gevolgen voor het aanbod in de gemeente Groningen voor de deelnemers aan deze cursussen die nog wel door de gemeente worden toegeleid en voor de infrastructuur in de wijken waar ROC's samen met bv. Vrouwencentrum Jasmijn en vrijwilligers taaltrajecten aanbieden?

Is het college in gesprek met de ROC over de toekomst van de educatie en de besteding van de educatiemiddelen in de komende jaren?

3. Een ander speerpunt uit het actieplan laaggeletterdheid uit 2010 (en ook uit de tussenrapportage) is "de aanpak van taalachterstanden bij kinderen en hun ouders, met name in de basisschoolperiode".

Bij de bespreking van de voorjaarsbrief op 30 juni 2010 is een motie ingediend door GroenLinks, PvdA en D66 met het verzoek een plan op te stellen om te komen tot verbetering van het taalonderwijs.

In het actieplan van oktober 2010 wordt de intentie uitgesproken om met het onderwijs hier afspraken over te maken en die vast te leggen in de LEA. Daarnaast is er een onderzoek door de inspectie gedaan naar het taalniveau van basisschoolleerlingen en dit onderzoek zal jaarlijks worden herhaald en in het BBO worden besproken. Op andere momenten is uitgesproken dat de motie zou worden betrokken bij "Groningen Onderwijsstad". GroenLinks constateert dat er uiteindelijk niet veel terecht is gekomen van de goede intenties en/of dat de raad hierover niet is geïnformeerd. In de tussenrapportage die we nu hebben gekregen wordt (terecht) geconstateerd dat in het onderwijs de aandacht voor dit onderwerp de afgelopen jaren ook sterk is toegenomen, maar wordt niets gezegd over de intenties uit 2010. **Kan het college de commissie informeren over wat er met de motie is gebeurd, in hoeverre de voornemens uit 2010 werkelijkheid zijn geworden en hoe het college van plan is verdere aandacht te besteden aan dit onderwerp?**

Vinden de overige fracties ook dat het onderwerp "taalachterstanden en taalonderwijs" bij uitstek een onderwerp is dat bij voorrang zou moeten worden opgepakt door het "College van Onderwijs" in het kader van het Onderwijspact?

4. Tot slot de voor-en vroegschoolse educatie (VVE). Het onderwerp was deze week een paar keer in het nieuws: eerst de plannen van de gemeente Amsterdam om een basisvoorziening voor kinderen vanaf 2,5 jaar in het leven te roepen en een dag later kwam het bericht dat de Onderwijsinspectie in een onderzoeksrapport erg kritisch is over de kwaliteit van de VVE.

Hoewel het deelrapport voor de gemeente Groningen al van 2011 dateert en de resultaten er relatief helemaal niet zo slecht uitzien, is GroenLinks van mening dat er toch reden genoeg is om de effectiviteit van ons VVE-beleid verder te bespreken.

In het verleden zijn al vaker door allerlei deskundigen twijfels uitgesproken over de effectiviteit van VVE-programma's en ook de raad van Groningen heeft regelmatig vragen over de resultaten van VVE gesteld, meestal naar aanleiding van de gegevens in de gemeenterekening, die vaak beperkt en niet altijd even helder waren.

In de nota van het college wordt al aangegeven dat de G37-gemeenten vanaf 2012 extra geld krijgen voor hun VVE-beleid en dat met deze gemeenten ook extra afspraken gemaakt zijn, bv. over het taalniveau van de pedagogisch medewerkers die in de VVE werken (zie de collegebrief van 23 februari 2012). Het eerder genoemde inspectierapport van 2011 is als basis voor deze afspraken gebruikt. In de zomer van 2014 komt de Inspectie met een tussentijdse meting.

GroenLinks heeft wel behoefte aan verdere informatie en aansluitend nader debat over de stand van zaken in de VVE, waarbij het inspectierapport en de G37-afspraken de context kunnen vormen voor bijvoorbeeld een "expertmiddag" met vertegenwoordigers van allerlei betrokkenen bij het VVE-beleid.

Graag horen we van andere fracties of zij hier ook iets voor voelen.

Daarnaast vragen wij ons af of het wel zo'n goed idee is om 6 ton te bezuinigen op VVE (zoals het college bij de voorjaarsbrief voorstelde). VVE is de basis bij het bestrijden en wegwerken van taalachterstanden en laaggeletterdheid. Wanneer we daar te weinig energie in steken, lopen vervolgens het basisonderwijs en daarna het voortgezet onderwijs al snel achter de feiten aan. De maatschappelijke kosten die gemoeid zijn met het wegwerken van achterstanden op latere leeftijd zijn vele malen hoger dan de investeringen in VVE.